

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/80/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121201788
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6121201788.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkyň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: FAGUS s.r.o., so sídlom v Krompachoch, Hlavná 42, IČO: 36 203 831, zastúpeného PUCHALLA, SLÁVIK & partners s.r.o., so sídlom v Košiciach, Thurzova 7, IČO: 36 860 930 proti žalovanému: Rímskokatolícka cirkev, Rožňavská katedrálna kapitula, so sídlom v Rožňave, Námestie baníkov 27/4, IČO: 42 327 857, zastúpenému JUDr. Katarínou Andráš Leškovou, advokátkou, so sídlom v Prešove, Plzenská 2, o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 21. marca 2024 sp.zn. 6C/31/2021

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie Okresného súdu Rožňava zo dňa 21. marca 2024 č.k. 6C/31/2021-1264.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) uznesením zo dňa 21. marca 2024 č.k. 6C/31/2021-1264 návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

2. Rozhodol tak o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v konaní, kde sa vo veci samej domáha zaplata sumy 174.800,95 € s príslušenstvom z dôvodu, že dňa 01.02.2001 uzatvoril s právnym predchodcom žalovaného, ktorým bola Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Rožňava zmluvu o nájme nehnuteľností, predmetom ktorej je nájom nehnuteľností v súčasnosti zapísané na LV č. X, A.B. C. D. a na LV č. XXX, k.ú. E. D., a to na dobu nájmu 30-tich rokov, teda do 01.02.2031. Ďalej uzavreli zmluvu o výkone správy nehnuteľností, ktorou sú na žalobcu ako na správcu postúpené všetky práva a povinnosti vyplývajúce z vlastníctva k predmetu správy v rozsahu, v akom na neho neprešli na základe nájomnej zmluvy. Aj táto zmluva bola uzavretá na dobu 30-ich rokov, teda do 01.02.2031. V zmysle nájomnej zmluvy sa nájomné určovalo na základe skutočne vyťaženej drevnej hmoty v bežnom roku, mimo prebierkových porastov, vymedzenom za meter kubický vyťaženej hmoty (čl. IV. ods. 1). Vychádzalo sa tak z výšky ročného etatu na ďalší kalendárny rok. Následne bol uzatvorený dodatok k nájomnej zmluve zo dňa 06.02.2001, dodatok k nájomnej zmluve zo dňa 01.08.2009 a 15.07.2014. Žalobca zistil, že žalovanému uhrádzal nájomné vo vyššej výške ako mu patrilo podľa nájomnej zmluvy, žalobca vyfaktoval žalovanému rozdiel skutočne vyplateného nájomného (vo výške 400.000 €) a nájomného, ktoré žalovanému patrilo v zmysle zmluvy (vo výške 97.880,98 €) za obdobie 10/2016 až 9/2020, zvýšené aj o platby z PPA Bratislava za obdobie rokov 2017 až 2020 (vo výške 59.964,64 €), ktoré boli vyplatené žalobcom žalovanému, hoci patrili žalobcovi ako obhospodarovateľovi lesa. Žalovanému teda vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu v celkovej výške 362.083,66 € vyfaktovaná faktúrou č. 2020131 zo dňa 26.10.2020 splatnou 20.11.2020, pričom z tejto sumy si žalobca žalobou uplatňuje nárok len v časti za obdobie rokov 2019 až 2020 vo výške 174.800,95 € (úhrady od 2/2019 do 9/2020 vo výške 180.000 € mínus nájomné za rok 2019 (23.165,52 €) a nájomné za rok 2020 (11.998,17 €) plus platby PPA za rok 2019 (14.967,29 €) a platby PPA za rok 2020 (14.997,35 €).

3. V priebehu konania žalobca dňa 21.02.2024 doručil súdu návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Dôvodil, že po podaní žaloby sa dozvedel, že Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Rožňava, IČO: 00 179 108, Námestie baníkov 46/20, 048 01 Rožňava na základe jednostranného aktu - Rozhodnutia o delimitácii nehnuteľného majetku vydaného štatutárnym orgánom Biskupstva - biskupom Mons. Stolárikom vo svojej praxi odníma majetok vo výlučnom vlastníctve cirkevných osôb vo svojej pôsobnosti - žalovaného a nariaďuje delimitáciu nehnuteľného majetku v prospech výlučného vlastníctva Biskupstva. Biskupstvo tak pritom robí s odvolaním sa na Kódex Kanonického práva, v zásade podľa vlastnej vôle, z vágnych dôvodov (pre efektívne nakladanie s majetkom a záchranu majetku) a bez akejkoľvek odplaty, ako napríklad v prípade nehnuteľností v katastrálnom území F. G. Rozhodnutím Biskupstva o delimitácii nehnuteľného cirkevného majetku č. 1959/2020 zo dňa 9. 7. 2020. Na základe Rozhodnutia Biskupstva č. 1959/2020 následne Biskupstvo podalo aj návrh na vykonanie zápisu vlastníckeho práva k delimitovaným nehnuteľnostiam zo žalovaného na Biskupstvo záznamom na príslušný Okresný úrad Veľký Krtíš, odbor katastrálny. Takýmto postupom dochádza medzi Biskupstvom a žalovaným celkom zjavne k rôznym a viacnásobným prevodom vlastníckeho práva. Uvedené potvrdzuje aj to, že ku dňu 14.08.2023: bolo ako nadobúdací titul k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX a LV č. XXXX, k. ú. F. G. v prospech Biskupstva uvedené Rozhodnutie Biskupstva č. 1959/2020. Zároveň bolo ako nadobúdací titul k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX (ktoré boli aj predmetom Rozhodnutia Biskupstva č. 1959/2020) v prospech Biskupstva uvedené zrejme iné rozhodnutie Biskupstva - Rozhodnutie o delimitácii nehnuteľného cirkevného majetku č. 2182/2021 zo dňa 03.09.2021 - Z XXXX/XXXX - C. 104/2021. V obavách zo svojvoľného bezodplatného prevodu majetkov podľa bližšie nešpecifikovaných potrieb žalovaného či Biskupstva a najmä potencionálne na úkor veriteľov žalovaného, žalobcu utvrdil aj výsluch štatutárneho orgánu žalovaného - Mgr. Jozefa Markotána, ktorý sa konal dňa 13.07.2023 v trestnej veci vedenej na Národnej kriminálnej agentúre, odbor Východ pod ČVS: PPZ- 193/NKA-VY2-2021. Z výpovede štatutárneho orgánu žalovaného - H. I. H. nepochybne vyplynulo, že: na otázku, kto má v rozhodovaní žalovaného „konečné slovo“ štatutár žalovaného potvrdil výslovne cit. „z toho pohľadu je to biskup, ja nemôžem bez jeho vedomia nič urobiť. Taká je u nás hierarchia.“ a rovnako potvrdil, že je cirkevne podriadený biskupovi. Celá správa, starostlivosť a nakladanie s majetkom žalovaného je realizovaná len Biskupstvom. Štatutár žalovaného nevedel uviesť ani len dôvod, prečo boli odňaté už spomínané nehnuteľnosti v k. ú. F. G. z výlučného vlastníctva žalovaného v prospech Biskupstva a štatutár žalovaného doslova len podpisuje čo mu na Biskupstve predložia na podpis aj ohľadne nakladania s majetkom žalovaného. Na uvedenom nič nemení ani to, že ku dňu 13.02.2024 bola táto na prvý pohľad zrejme nezákonnosť a svojvoľný bezodplatný prevod majetkov podľa bližšie nešpecifikovaných potrieb žalovaného či Biskupstva vo vzťahu k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX a LV č. XXXX, k. ú. F. G. zvrátená zásahom prokurátora tak, že vlastníkom týchto nehnuteľností je opäť žalovaný s nadobúdacím titulom: Rozhodnutie OÚ Veľký Krtíš o proteste prokurátora č. Pd 32/23/6610-14 zo dňa 21.07.2023 - UP 2/2023 zo dňa 05.09.2023 - vz 67/23. Svojvoľnosť žalovaného a Biskupstva pri bezodplatnom prevode majetkov podľa bližšie nešpecifikovaných potrieb žalovaného totiž stále pretrváva napríklad vo vzťahu k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXX (ktoré boli aj predmetom Rozhodnutia Biskupstva č. 1959/2020), kde je aj ku dňu 13.02.2024 ako nadobúdací titul v prospech Biskupstva uvedené stále iné rozhodnutie Biskupstva - Rozhodnutie o delimitácii nehnuteľného cirkevného majetku č. 2182/2021 zo dňa 03.09.2021 - Z XXXX/XXXX - C. 104/2021. Listinnými dôkazmi je preukázaná obava, že prípadná exekúcia žalovanej pohľadávky bude ohrozená, nakoľko medzi žalovaným a Biskupstvom dochádza na základe cirkevnej podriadenosti štatutára žalovaného biskupovi k svojvoľným prevodom majetku „podľa potrieb“ cirkevných organizácií, a to dokonca na základe jednostranného rozhodnutia tretej osoby, ktorá nie je štatutárnym orgánom žalovaného. Tento stav dokonca pretrváva aj po tom, ako musí byť žalovanému a Biskupstvu z protestu prokurátora celkom zrejme, že takýto postup je nezákonný. Takýmto spôsobom môže byť pred exekučným vymáhaním pohľadávky uplatnenej v tomto konaní na ujmu veriteľa reálne zasiahnutá, resp. úplne prevedená majetková podstata žalovaného na základe jednostranného rozhodnutia tretej osoby, bez odplaty, a to len s poukazom na kanonické právo (ktoré je len interným predpisom cirkvi) a v otázke vlastníckeho práva musí rešpektovať podmienky ustanovené právnymi predpismi SR a rozhodnutie biskupa, ktoré nie je podľa § 132 ods. 1 OZ právnym titulom, ustanoveným zákonom na nadobudnutie vlastníckeho práva. Žalobcom navrhovaný výrok rozhodnutia súdu o zabezpečovacom opatrení zabráni vzniku prípadnej škody, alebo inej ujmy na strane žalobcu. Navyše sa navrhovaným zabezpečovacím opatrením nevytvára nenávratný stav, ale jeho účelom je naopak „zakonzervovať“, existujúci právny stav, a to až do doby zániku, resp. zrušenia zabezpečovacieho opatrenia v zmysle CSP. Z predložených dôkazov pritom nepochybne vyplýva, že žalobca má voči žalovanému uplatnený nárok, ktorý bol osvedčený listinnými dôkazmi a

ktorého exekúcia môže byť vyššie naznačeným postupom na strane žalovaného ohrozená, resp. priamo znemožnená. Preto je možné dospieť k záveru, že v danom prípade je potrebné upraviť pomery strán sporu zabezpečovacím opatrením. Žalobca má za to, že procesne dostatočným spôsobom osvedčil to, že na strane žalovaného existujú skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že exekúcia pohľadávky žalobcu vymáhanej v tomto konaní bude ohrozená. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby konajúci súd v súlade s ust. § 343 a nasl. CSP vydal zabezpečovacie opatrenie, ktorým súd zriadi záložné právo v prospech žalobcu na zabezpečenie pohľadávky vymáhanej v konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava, sp. zn. 6C/31/2021, vo výške 174.800,95 € EUR s príslušenstvom na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve žalovaného, vedených na LV č. X k.ú. C. D. a LV č. XXX k.ú. E. D..

4. Po právnom posúdení podľa § 343 ods. 1 až 3, § 344, § 324 ods. 1, § 326 ods. 1,2, § 328 ods. 1 veta prvá a § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nie je dôvodný.

5. Pre rozhodnutie súdu o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia platia ustanovenia ako pre nariadenie neodkladného opatrenia, a teda je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia. Stavom v čase rozhodovania je skutkový a právny stav veci, o ktorej sa má rozhodovať. Pre vyhotovenie návrhu musí jeho navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana ako aj potreby zásahu zo strany súdu v podobe najmä zriadenia záložného práva z dôvodu obavy možného ohrozenia výkonu exekúcie. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi predmetných opatrení a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie.

6. Na základe tvrdení uvedených v samotnej žalobe, návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a obsahu pripojených listinných dôkazov mal súd za osvedčené, že žalobca sa podanou žalobou voči žalovanému domáha zaplata sumy vo výške 174.800,95 € ako rozdielu skutočne vyplateného nájomného a nájomného, ktoré žalovanému patrilo v zmysle nájomnej zmluvy zvýšené aj o platby z PPA Bratislava. Žalovaný nárok žalobcu v celom rozsahu považuje za nedôvodný, pretože dojednanie o nájomnom v dodatku č. 2 k nájomnej zmluve považuje za absolútne neplatné pre neurčitosť. Sporné skutočností rieši súd v konaní vo veci samej, pričom vo veci nebolo právoplatne rozhodnuté a stále prebieha dokazovanie ohľadne dôvodnosti žalobného nároku, teda súd konštatoval, že pohľadávka žalobcu nebola doposiaľ judikovaná.

7. Žalobca svoj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia opiera o existenciu rozhodnutia Biskupstva Rožňava o delimitácii nehnuteľného cirkevného majetku č. 1959/2020 zo dňa 09.07.2020 vydaného štatutárnym orgánom Biskupstva – biskupom Mons. D., ktoré odníma majetok vo výlučnom vlastníctve cirkevných osôb vo svojej pôsobnosti - žalovaného a nariaďuje delimitáciu nehnuteľného majetku v prospech výlučného vlastníctva Biskupstva. Jedná sa o nehnuteľnosti evidované na LV č. XXX k.ú. F. G., LV č. XXXX k.ú. F. G., LV č. XXXX k.ú. F. G., ktoré k návrhu aj priložil. Ku dňu 14.08.2023 bolo ako nadobúdaci titul k nehnuteľnostiam vedeným na LV XXXX a J. XXXX, k. ú. F. G. v prospech Biskupstva uvedené Rozhodnutie Biskupstva č. 1959/2020. Žalobca tiež poukazoval na výsluch štatutárneho orgánu žalovaného H. I. H., ktorý sa konal dňa 13.07.2023 v trestnej veci vedenej na Národnej kriminálnej agentúre, odbor Východ.

8. Vychádzajúc z takto osvedčených skutočností mal súd za to, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie požadovaného zabezpečovacieho opatrenia. Žalobca síce osvedčil pravdepodobnosť existencie peňažnej pohľadávky voči žalovanému, ktorá toho času nie je judikovaná a skutočnosť, že žalovaný vlastní majetok, ktorý je spôsobilý byť predmetom záložného práva, avšak obava, že exekúcia bude ohrozená nebola osvedčená takými dôkazmi, z ktorých by vyplývala hrozba z konania žalovaného smerujúceho k zbavovaniu sa jeho majetku na úkor žalobcu ako jeho veriteľa. Súd zastáva názor, že žalobca žiadnym relevantným spôsobom neosvedčil existenciu obavy z ohrozenia exekúcie, ktorá musí byť reálna a musí hroziť bezprostredne, nakoľko túto žalobca odôvodnil Rozhodnutím Biskupstva o delimitácii nehnuteľného majetku zo dňa 09.07.2020, pričom k predmetnému rozhodnutiu o delimitácii došlo pred takmer 4 rokmi, navyše ešte pred podaním samotnej žaloby vo veci zo dňa 22.12.2020. Počas 4 rokov neboli žalobcom súdu predložené ani tvrdené žiadne úkony žalovaného,

resp. Rožňavského diecézneho biskupa, ktoré by osvedčili obavu z ohrozenia vykonania prípadnej exekúcie okrem žalobcom spomenutého Rozhodnutia o delimitácii nehnuteľného cirkevného majetku č. 2182/2021, ktoré je však tiež datované ku dňu 03.09.2021, a ktoré žalobca súdu nepredložil. Žalobca neidentifikoval konanie žalovaného, ktoré by čo i len čiastočne osvedčilo reálnosť a bezprostrednosť obavy zo zmarenia prípadnej exekúcie. Pokiaľ svoj návrh odvodzuje od záverov vyplývajúcich z výsluchu svedka v trestnom konaní, neuviedol a neosvedčil akékoľvek konkrétne skutočnosti, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako skutočnosti objektívne osvedčujúce dôvodnosť obavy žalobcu z ohrozenia exekúcie. Vzhľadom na uvedené súd nemal osvedčené, že žalovaný koná s úmyslom poškodiť žalobcu, či reálne ho ukrátiť o finančné prostriedky, ktoré žalobca od žalovaného požaduje. Nie je zrejmé, či žalobca má vedomosť o nejakom inom konaní žalovaného vo vzťahu k prevodu nehnuteľností. Po preštudovaní aktuálnych výpisov z LV mal súd za to, že z nich nevyplýva, že by k zmene na listoch vlastníctva malo akokoľvek dôjsť. Navyše z LV č. XXXX K. XXXX, k. ú. F. G. zo dňa 13.02.2024 mal súd preukázané, že vlastníkom týchto nehnuteľností je aktuálne opäť žalovaný s nadobúdacím titulom: Rozhodnutie OÚ Veľký Krtíš o proteste prokurátora č. Pd 32/23/6610-14 zo dňa 21.07.2023 - UP 2/2023 zo dňa 05.09.2023 - vz 67/23.

9. Taktiež nemožno neprihliadať na skutočnosť, že žalobcom predložené listinné doklady vo vzťahu k nehnuteľnostiam, o ktorých delimitácii bolo rozhodnuté sa týkajú úplne iných nehnuteľností ako tých, ku ktorým sa mali obmedziť práva žalovaného. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktorých nariadenia zabezpečovacieho opatrenia sa domáha, žalobca nepredložil žiadne listinné dôkazy, ale ani žiadne tvrdenia, na základe ktorých by mohol mať súd za osvedčené, že žalovaný má v úmysle zbaviť sa týchto nehnuteľností, respektíve ich previesť, či zaťažiť právami iných, tretích osôb. Súd poznamenal, že musí zohľadniť zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov žalovaného a to aj vo vzťahu k nehnuteľnosti, ktorej sa súdom nariadené opatrenie týka. Z hľadiska rozsahu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia tak nesmie vzniknúť zjavný nepomer. Súd by mal aj v tomto prípade rešpektovať zásadu a požiadavku proporcionality, v takom prípade sa tak zásah do vlastníckeho práva žalovaného javí ako neprimeraný.

10. O trovách konania súd nerozhodoval a konštatoval, že o nich rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

11.1 Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a nariadil zabezpečovacie opatrenie, alternatívne napadnuté uznesenie zmenil tak, že nariadi zabezpečovacie opatrenie v zmysle návrhu žalobcu zo dňa 13.02.2024 a súčasne rozhodol o trovách konania o zabezpečovacom opatrení.

11.2 Žalobca po citácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia v bodoch 22., 23. konštatoval, že sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia nestotožňuje. Súd pri svojich úvahách absolútne opomenul základný a najpodstatnejší bod celej veci, ktorý vedie k nutnosti nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, a to ak sám žalovaný vlastným konaním, ktoré žalobca nesporne osvedčil, vytvoril potrebu úpravy pomerov zabezpečovacím opatrením, keď účelovo, svojvoľne a bezodplatne prevádza majetok zo žalovaného na tretiu osobu podľa vlastných potrieb cirkvi. Medzi žalovaným a rímsko-katolíckou cirkvou Biskupstvo Rožňava dochádza totiž na základe cirkevnej podriadenosti štatutára žalovaného biskupovi k svojvoľným prevodom majetku podľa potrieb cirkevných organizácií, a to na základe jednostranného rozhodnutia tretej osoby, ktorá nie je štatutárnym orgánom žalovaného. Žalovaný sa tak zbavuje, či môže kedykoľvek zbaviť majetku bezodplatne, s poukazom na kánonické právo a rozhodnutie biskupa, ktoré nie je podľa § 132 ods. 1 OZ právnym titulom ustanoveným zákonom na nadobudnutie vlastníckeho práva. Prevádza sa tak na základe interných predpisov cirkvi majetok postupom ignorujúcim podmienky stanovené právnymi predpismi SR na nadobudnutie vlastníckeho práva, čo je priam učebnicový dôvod na to, aby súd zabezpečovacie opatrenie na zabezpečenie nároku žalobcu nariadil. Má preto za to, že tieto skutočnosti boli nielen osvedčené, ale priamo preukázané predloženými listinnými dôkazmi. Napokon ani žalovaný vo svojom vyjadrení k návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 05.03.2024 svoj nezákonný postup nazývaný ako delimitácia nijako nepoprel. Snaží sa ho len zľahčovať poukazom na to, že prebehla v inom čase, takmer tri roky pred podaním žaloby pred vznikom iných sporov so žalobcom a žalovaný vlastní aj iný majetok ako zabezpečený uznesením, s ktorými tvrdeniami sa ako vyplýva z vyššie uvedeného, súd absolútne nekriticky stotožnil. Podstatné je to, že žalovaný a biskupstvo sa k takýmto praktikám obchádzajúcim zákon v otázke nadobudnutia vlastníckeho práva svojvoľne uchýľuje a uchýliť kedykoľvek môže, dokonca bez vedomosti štatutára žalovaného

prečo a v akom rozsahu majetku žalovaného sa tak deje. Žalobca dodal, že podľa jeho presvedčenia súd v tejto fáze konania ani len nemal doručovať žalovanému návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, respektíve na jeho obsah prihladať, pričom súd tak v odôvodnení uznesenia v bode 6. urobil, kedy cituje rozsiahle pasáže z vyjadrenia žalovaného, na ktorých následne založil aj neudržateľné odôvodnenie svojho uznesenia. Hrozba závadového konania žalovaného je jednoznačne identifikovaná ako reálna a bezprostredná, ktorá spočíva v tom, že žalovaný ako podriadený biskupstvu tak kedykoľvek môže previesť hoc aj ojedinele po štyroch rokoch v rozsahu celého svojho majetku či jeho relevantnej časti, a to všetko len s poukazom na interné normy kánonického práva, a len na základe rozhodnutia biskupstva. Navrhované zabezpečovacie opatrenie pritom jednak naznačené nebezpečenstvo redukuje, ale súčasne zachováva doterajší stav, zabraňuje vzniku škody, chráni práva oboch strán sporu a žalobca by nariadeným zabezpečovacím opatrením žiadnu výhodu nezískal, čím je splnená aj podmienka primeranosti zásahu do majetkových pomerov žalovaného, ktorú podmienku súd v bode 23. uznesenia opäť absolútne nesprávne vyhodnotil.

12. Odvolanie žalobcu nebolo protistrane doručené s poukazom na ust. § 331 ods. 1 druhá veta CSP.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

14. Uznesenie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

15. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého uznesenia, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

16. V prejednávanom spore bol podaný návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v priebehu konania vo veci samej.

17. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že neboli splnené všetky zákonné podmienky pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia v zmysle ust. § 343 a § 344 CSP.

18. V zmysle ust. § 343 CSP zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (ods. 1). Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra (ods. 2). Výkon záložného práva môže nastať až potom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím (ods. 3).

19. V zmysle ust. § 344 CSP ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenia.

20. Zabezpečovacím opatrením súd zriaďuje na návrh záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka. Zabezpečovacie opatrenie slúži však len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Samotný výkon záložného práva môže nastať až potom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím. Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení a vzniká až zápisom do príslušného registra. Zabezpečovacie opatrenie má prednosť pred neodkladným opatrením, ktoré súd nariadi iba za predpokladu, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

21. Zabezpečovacie opatrenie je opatrením súdu za účelom zabezpečenia majetku pred hrozbou možného zmarenia exekúcie, ktorej predmetom by bolo vymoženie peňažnej pohľadávky. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie pozície veriteľa, resp. zabránenie zhoršenia jeho pozície, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho peňažnej pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo odvrátilo možné zmarenie uspokojenia peňažnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní. Prostredníctvom nariadenia zabezpečovacieho opatrenia získava veriteľ postavenie záložného veriteľa

a bude môcť pristúpiť k výkonu záložného práva na uspokojenie judikovanej pohľadávky v exekučnom konaní v súlade s ust. § 343 ods. 3 CSP.

22. Z vyššie uvedeného vyplýva, že účelom zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečiť reálnu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia zriadením záložného práva. Zriadenie záložného práva má teda odvrátiť stav, pri ktorom by osoba z rozhodnutia povinná si počínala tak, že by mohlo dôjsť k vylúčeniu alebo k podstatnému sťaženiu možnosti osoby oprávnenej úspešne sa domôcť núteného splnenia uloženej povinnosti. Existenciu takejto obavy možno usudzovať najmä z hľadiska vyvíjaných aktivít povinnou osobou vo vzťahu k jej majetku.

23. Medzi skutočnosťami osvedčujúcej obavy z ohrozenia budúcej exekúcie (zo zmarenia exekúcie) patrí také konanie povinného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno postihnúť exekúciou alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery.

24. Zákonnými predpokladmi pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sú :

1/ návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia,

2/ spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty, byt a nebytový priestor, ak sú prevoditeľné, aj súbor vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, podnik alebo časť podniku alebo iná hromadná vec (§ 151d Obč. zák.),

3/ zabezpečenie peňažnej pohľadávky,

4/ existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie.

25. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Žalobca opísaním rozhodujúcich skutočností musí osvedčiť rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje opodstatnenosť a neodkladnosť návrhu, a vecnou argumentáciou presvedčiť súd o potrebe nariadiť zabezpečovacie opatrenie v záujme dosiahnutia ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický.

26. Pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia je postačujúce, pokiaľ okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia (zriadenie záložného práva), sú aspoň osvedčené.

27. Súd teda nevykonáva dokazovanie v rozsahu dokazovania vyžadovanom v základnom konaní, ale len osvedčuje, či sú splnené podmienky pre zriadenie záložného práva, t.j. osvedčuje dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má navrhovaným zabezpečovacím opatrením poskytnúť ochrana a nebezpečenstvo ohrozenia (zmarenia) exekúcie.

28. Na rozdiel od dokazovania osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia. Pri ich zisťovaní neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takéhoto postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvýš pravdepodobné. Aj v tomto konaní sú strany povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (§ 149 a nasl. CSP), pričom súd je povinný s nimi postupovať v úzkej súčinnosti. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv prostredníctvom vydaného zabezpečovacieho opatrenia. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je tak potrebné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť jeho prostredníctvom ochrana a osvedčenie, že je daná obava, že exekúcia bude ohrozená.

29. Pre rozhodnutie súdu o zabezpečovacom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 v spojení s § 344 CSP).

30. V prejednávanej veci z obsahu spisu je zrejmé, že neboli splnené všetky zákonné podmienky pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia.

31. Žalobca síce osvedčil spôsobilý predmet záložného práva ako aj existenciu prípadnej peňažnej pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia, avšak neosvedčil existenciu obavy z ohrozenia, resp. zmarenia budúcej exekúcie.

32. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca existenciu obavy z ohrozenia, resp. zmarenia budúcej exekúcie tvrdí poukazujúc na existenciu Rozhodnutia Biskupstva Rožňava o delimitácii nehnuteľného cirkevného majetku č. 1959/2020 zo dňa 09.07.2020 vydaného štatutárnym orgánom Biskupstva, ktoré odníma majetok vo výlučnom vlastníctve cirkevných osôb vo svojej pôsobnosti - žalovaného a nariaďuje delimitáciu nehnuteľného majetku v prospech výlučného vlastníctva Biskupstva.

33. Poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie mal za to, že osvedčil potrebu úpravy pomerov zabezpečovacím opatrením, keď účelovo, svojvoľne a bezodplatne jeho (rozumej žalovaného) nadriadený (Biskupstvo) prevádza majetok zo žalovaného na tretiu osobu podľa vlastných potrieb cirkvi.

34. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, k vydaniu daného rozhodnutia došlo pred takmer 4 rokmi a ešte pred podaním samotnej žaloby na súd (22.12.2020), z dôvodu ktorého aj podľa názoru odvolacieho súdu absentuje prvok bezodkladnosti a naliehavosti na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Skutočnosti týkajúce sa časovej nadväznosti a z nich plynúci záver bolo možné vyvodiť z návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a teda aj bez toho, že by bol súd mal prihliadať na vyjadrenie žalovaného.

35. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že žalobca neosvedčil žiadne konanie žalovaného, ktoré by čo i len čiastočne preukázalo reálnosť a bezprostrednosť obavy zo zmarenia prípadnej exekúcie.

36. Navyše predložené rozhodnutie o delimitácii cirkevného majetku zo dňa 09.07.2020 sa týkalo nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, L. XXXX K. L. XXX k.ú. F. G., zatiaľ čo žalobca žiada zabezpečiť svoju pohľadávku nariadením zabezpečovacieho opatrenia vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X k.ú. C. D. a LV č. XXX k.ú. E. D., teda rozhodnutie o delimitácii cirkevného majetku zo dňa 09.07.2020 sa netýkalo cirkevného majetku, ktorý je predmetom zabezpečovacieho opatrenia. Navyše žalobcom spomínané Rozhodnutie o delimitácii nehnuteľného cirkevného majetku č. 2182/2021 ku dňu 03.09.2021 ani súdu predložené nebolo a rovnako sa netýka nehnuteľností, ktoré majú byť predmetom zabezpečovacieho opatrenia.

37. Úmysel žalovaného nakladať s nehnuteľnosťou, ktorej sa má týkať zabezpečovacie opatrenie, spôsobom, ktorá vyvoláva dôvodnú obavu o zmenu vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti a tým aj prípadné zmarenie budúcej exekúcie je vyvrátený aj tou skutočnosťou, že sporné nehnuteľnosti sú stále vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Vo vzťahu k nehnuteľnostiam (LV č. XXXX, L. XXXX), na ktorých delimitáciu žalobca poukázal, je zapísané vlastnícke právo opäť v prospech žalovaného, a to na základe Rozhodnutia OÚ Veľký Krtíš o proteste prokurátora č. Pd 32/23/6610-14 zo dňa 21.07.2023 - UP 2/2023 zo dňa 05.09.2023 - vz 67/23.

38. Pokiaľ žalobca poukazuje na hrozbu a jej jednoznačne identifikovanú reálnosť a bezprostrednosť možného prevodu majetku žalovaného na tretiu osobu kedykoľvek hoci aj po 4 rokoch len s poukazom na interné normy kánonického práva a len na základe rozhodnutia biskupa, bolo jeho povinnosťou tento úmysel žalovaného osvedčiť.

39. Obavu, že exekúcia bude ohrozená nemožno vyvodzovať iba z možnosti žalovaného nakladať s nehnuteľnosťou v jeho vlastníctve, bez preukázania reálnej a bezprostrednej hrozby takého konania žalovaného, ktoré nasvedčuje jeho úmyslu nakladať s nehnuteľnosťou spôsobom uvedeným v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

40. Zákonným predpokladom pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je (aj) osvedčenie hroziacej ujmy spočívajúcej v obave z ohrozenia budúcej exekúcie (zo zmarenia exekúcie), a teda potrebu úpravy pomerov strán nie je možné odvodiť iba z abstraktnej možnosti žalovaného nakladať so svojím majetkom.

41. Obava z ohrozenia budúcej exekúcie (zo zmarenia exekúcie) musí byť teda reálna a musí vždy vychádzať z konkrétneho konania žalovaného a túto žalobca musí osvedčiť. V opačnom prípade nemožno do vlastníckych práv žalovaného zasiahnuť a pomery medzi stranami, aj keď len dočasne, upraviť tak výnimočným a závažným procesným prostriedkom, akým je zriadenie záložného práva na nehnuteľnostiach žalovaného zabezpečovacím opatrením.

42. So žalobcom predložených listinných dôkazov a z doposiaľ vykonaného dokazovania vo veci samej nevyplývajú žiadne skutočnosti, svedčiace o tom, že by žalovaný vykonával akékoľvek právne alebo faktické úkony smerujúce k nakladaniu s nehnuteľnosťou, ktorej sa nájomná zmluva predložená v tomto spore týka, napr. ponúka sporné nehnuteľnosti na predaj, teda vykonáva úkony, ktorými by mohla byť ohrozená alebo zmarená exekúcia, t.j. zbavoval sa majetku spôsobom vymedzeným v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a teda neosvedčil úmysel žalovaného nakladať s nehnuteľnosťami spôsobom, vyžadujúcim si zásah zo strany súdu nariadením zabezpečovacieho opatrenia.

43. Odvolací súd uvádza, že je potrebné rešpektovať slobodu nakladania každého s vlastným majetkom, pričom zákaz dispozície s majetkom je zásahom do vlastníckeho práva a podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy SR nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona. Toto ústavou zaručené právo treba rešpektovať aj pri nariaďovaní zabezpečovacieho opatrenia a pred jeho nariadením je potrebné venovať pozornosť tomu, či uložením zákazu dispozície nedochádza k zásahu do vlastníckeho práva nad nevyhnutnú mieru (princíp proporcionality).

44. Za situácie, že žalobca neosvedčil žiadne konanie žalovaného, smerujúce k nakladaniu s majetkom spôsobom vymedzeným v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, v dôsledku ktorého by mala byť obava, že exekúcia bude ohrozená, uloženie zákazu žalovanému nakladať so svojim majetkom by bolo neprimeraným zásahom do jeho vlastníckych práv.

45. Tvrdenia žalobcu o možnej dispozícii dotknutými nehnuteľnosťami sú preto iba v rovine všeobecných tvrdení a nesvedčia o ničom inom, ako o abstraktnej možnosti žalovaného nakladať s nehnuteľnosťou v jeho vlastníctve.

46. Samotné konštatovanie, že podľa žalobcu obava existuje, nie je dostatočným na vydanie zabezpečovacieho opatrenia. Bolo by v rozpore s ustanoveniami CSP o zabezpečovacom opatrení, ak by súd návrhu vyhovel. Za tohto stavu musel súd konštatovať, že žalobca neosvedčil podmienky podstatné pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a preto vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, ak návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol.

47. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).